

SOLARINA SPP

Zemlja:	Srbija
Broj projekta:	55326
Poslovni sektor:	Energetika
Vrsta objave:	Privatna
Ekološka kategorizacija:	B
Planirani datum odobrenja:	29. april 2026.
Status:	U fazi istraživanja
Objavljivanje rezimea projekta:	25. mart 2026.

Opis projekta

Projekat podrazumeva prioritetni obezbeđeni zajam do 36,2 miliona evra u koristi kompanije Solarina d.o.o. („Solarina“ ili „Zajmoprimac“), društva sa ograničenom odgovornošću osnovanog u Srbiji za razvoj, izgradnju i rad solarne fotonaponske (PV) elektrane instaliranog kapaciteta 192 MWp („Projekat“). Pored toga, biće obezbeđene garancije do 2,52 miliona evra kako bi se osigurao kapacitet Zajmoprimca u okviru srpske šeme Ugovora za razliku.

Ciljevi projekta

Projekat će biti najveća solarna elektrana do sada u Srbiji i doprineće ublažavanju klimatskih promena i podržati zelenu energetska tranziciju Srbije dodavanjem 192 MWp kapaciteta za proizvodnju solarne energije nacionalnom energetskom sistemu. Projekat će ojačati učešće privatnog sektora u sektoru obnovljivih izvora energije i promovisati rodnu ravnopravnost kroz strukturiranu kampanju informisanja javnosti kojom se podstiče učešće žena u tehničkim ulogama u industriji.

Uticaj na tranziciju

Ocena očekivanog tranzicionog učinka (ETI): 70

Projekat je usmeren na zelene i inkluzivne tranzicione kvalitete. Pomoći će u smanjenju emisije CO₂ iz srpskog elektroenergetskog sistema za više od 230.000 tona godišnje kroz dodavanje kapaciteta za proizvodnju obnovljivih izvora energije. Projekat će takođe promovisati inkluzivnost podržavanjem razvoja lokalnih veština kroz saradnju sa tehničkim fakultetom, usklađivanjem programa obuke sa potrebama industrije, jačanjem „zelene“ radne snage u Srbiji i promocijom rodne ravnopravnosti kroz ciljano učešće žena.

Informacije o klijentu

Solarina d.o.o. je društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano u Srbiji, osnovano za razvoj, izgradnju i rad solarne fotonaponske elektrane Solarina.

Kompanija je u potpunom vlasništvu CWP Europe („CWPE“), vodećeg investitora u obnovljive izvore energije u jugoistočnoj Evropi, sa snažnim iskustvom u razvoju projekata vetroelektrana i solarne energije. Klijent je u 2025. godini širom regiona pripremao projekte od 7 GW, sa 938 MW u funkciji ili izgradnji. Sistem kompanije CWPE prostire se u deset zemalja, uključujući Srbiju, Bugarsku, Rumuniju, Crnu Goru, Albaniju, Severnu Makedoniju, Hrvatsku, Moldaviju i Ukrajinu. Geografski diverzifikovani portfelj kompanije uključuje preko 6 GW vetra i oko 1 GW solarnih kapaciteta.

EBRD finansiranje

Do 38,7 miliona evra

Ukupna vrednost projekta

Do 155,7 miliona evra

Dodata vrednost

Dodata vrednost Banke proizilazi iz njene sposobnosti da obezbedi dugoročno, visoko strukturirano finansiranje projekta na tržištu gde komercijalna likvidnost i sklonost ka riziku ostaju ograničeni za velike projekte obnovljivih izvora energije. Delujući kao glavni zajmodavac u Srbiji, Banka pomaže u uspostavljanju bankarski prihvatljive strukture, privlačenje komercijalnog finansiranja i usklađivanju očekivanja povrata sponzora. Banka takođe smanjuje nefinansijske rizike kroz svoje iskustvo u energetskom sektoru Srbije i omogućava kontinuirani dijalog o politikama, pružajući Zajmoprimcu i sufinansijerima sigurnost kada je reč o rizicima vezanim za zemlju, regulatornim i političkim rizicima.

Pregled uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje

Kategorizovani B (2019 ESP). Projekat obuhvata izgradnju i rad fotonaponske elektrane snage 192 MWp (150 MWac). Projekat će zauzimati površinu od približno 320 ha i obuhvatiće (i) izgradnju tri fotonaponske podlokacije (Celina 1, 2 i 3); (ii) izgradnju fotonaponske trafostanice Solarina i izgradnju podzemnih kablova; (iii) izgradnju interkonekcije koja se sastoji od 16,8 km dalekovoda 110 kV i 1,45 km podzemnih kablova od fotonaponske elektrane Solarina do postojeće fotonaponske trafostanice

Bor 2; i (iv) pristupne puteve. Analiza uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje („ESDD“) sproveo je nezavisni konsultant i obuhvatila je analizu nedostataka postojeće Procene uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje („ESIA“) koju je pripremio nezavisni konsultant Klijenta, a dopunjena je dodatnim istraživanjima, studijama i procenom uticaja projekta na životnu sredinu i društveno okruženje („E&S“) u skladu sa Politikom i zahtevima za realizaciju EBRD-a u vezi sa životnom sredinom i društvenim okruženjem. Ministarstvo zaštite životne sredine utvrdilo je da Projekat ne zahteva lokalnu Procenu uticaja na životnu sredinu. Akcioni plan zaštite životne sredine i društvenog okruženja („ESAP“) je razvijen i dogovoren sa Klijentom. ESAP uključuje zahteve da Klijent uspostavi Sistem upravljanja zaštitom životne sredine i društvenim okruženjem i imenuje posebnog stručnjaka za zaštitu životne sredine i društvenim pitanjima kako bi se u potpunosti ispunili zahtevi PR1. Za projekat je pripremljen Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim okruženjem („ESMP“) specifičan za projekat, koji navodi mere za ublažavanje i praćenje uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje koje treba poštovati tokom građevinskih radova. ESDD je potvrdila da se lokacija ne nalazi na osetljivoj lokaciji u smislu ljudi i da neće izazvati raseljavanje. Generalno, ESDD je potvrdila da je projekat strukturiran u skladu sa Uslovima za realizaciju Banke (PR).

Klijent poštuje lokalno zakonodavstvo i osnovne konvencije Međunarodne organizacije rada („MOR“). Pravilnik o sistematizaciji i organizaciji radnih mesta je na snazi, zajedno sa funkcijom ljudskih resursa za upravljanje pitanjima rada. Rizici u lancu snabdevanja dobavljača fotonaponskih panela procenjeni su kroz procenu korporativnih politika i alata Klijenta, kao i kroz mapu rizika u lancu snabdevanja. Klijent već ima relevantne politike i alate za procenu rizika u lancu snabdevanja, kao i proces upravljanja učinkom dobavljača. U skladu sa ESAP-om, Klijent će dodatno unaprediti upravljanje svojim dobavljačima kroz razvoj i implementaciju robusnog sistema upravljanja lancem snabdevanja („SCMS“), u skladu sa zahtevima Banke. Kao deo ESDD-a, sprovedena je procena mape lanca snabdevanja, kojom je zaključeno da je ukupan rizik mali. Relevantne ugovorne mere biće uključene u ugovor o zajmu (dodatak za solarnu energiju), kao i kaskadne odredbe u EPC i ugovore sa dobavljačima solarne energije pre finansijskog zaključenja. Pored toga, ESAP uključuje mere za Klijenta da razvije interni žalbeni mehanizam za radnike. Klijent će morati da prati učinke izvođača radova u skladu sa ESAP-om

Projekat će značajno doprineti nacionalnim ciljevima smanjenja emisija. Procedura upravljanja životnom sredinom usvojena je na korporativnom nivou, definišući zahteve za ekološke uslove i u skladu je sa zahtevima PR3 EBRD-a. Projekat će generisati i opasan i neopasan otpad, a očekuje se da će faza izgradnje generisati najveći deo otpada. Povremeno će se generisati operativni otpad, uključujući zastarele solarne panele, otpadno ulje i otpadnu električnu i elektronsku opremu. Pitanja sprečavanja zagađenja i upravljanja otpadom biće rešena kroz sprovođenje Plana upravljanja životnom sredinom i društvenim okruženjem (ESMP). U skladu sa Akcionim planom upravljanja životnom sredinom i društvenim okruženjem (ESAP), Klijent će zahtevati od svojih izvođača radova da pripreme i sprovedu Plan upravljanja otpadom. Klijent zapošljava licenciranom službenika za zdravlje i bezbednost. Zdravlje i bezbednost na radu i zdravlje zajednice, zajedno sa bezbednosnim rizicima, rešavaju se merama sadržanim u ESMP-u. U skladu sa ESAP-om, izvođači radova će biti obavezni da razviju i sprovedu Plan zdravlja i bezbednosti na radu.

Klijent rešava pitanja vezana za zemljište putem ugovora o kupovini ili dugoročnih ugovora o zakupu, na osnovu principa „voljan kupac – voljan prodavac“. Proces uključuje procenu vrednosti zemljišta dobijanjem zvanične procene od nadležnog državnog organa (Poreske uprave). Na osnovu ove procene, Klijent je pokrenuo pregovore sa vlasnicima zemljišta. ESAP predviđa da Klijent treba da prati napredak svih ugovora o kupovini ili dugoročnih ugovora o zakupu i da redovno izveštava EBRD o njihovom statusu, uključujući sva pitanja ili kašnjenja.

Analiza nedostataka postojeće ESIA i ESMP otkrila je neke nedostatke u vezi sa zahtevima PR6, uključujući izostavljanje podataka o ispitivanim lokalitetima, primenjenoj metodologiji i predloženim merama ublažavanja. Identifikovani nedostaci su dopunjeni dodatnim istraživanjima, prikupljanjem podataka i procenom koju je sproveo nezavisni konsultant Banke. Nakon istraživanja, pripremljen je dodatni Izveštaj o proceni biodiverziteta, zajedno sa izveštajem o kritičnoj proceni staništa i Planom upravljanja biodiverzitetom („BMP“). Jedna od tri podceline, podcelina Amerovica, nalazi se unutar označenog potencijalnog područja Natura 2000, tj. Područja posebne zaštite, koje je takođe važno područje za ptice – „Timočko pobrđe“ (između ostalog uključuje sledeće vrste ptica: rusi svračak (*Lanius collurio*); divlja grlica (*Streptopelia turtur*), crnoglava strnadica (*Emberiza melanocephala*); siva grmuša (*Sylvia borin*)). Područje projekta se takođe nalazi oko 300m od drugog potencijalnog područja Natura 2000, tj. područja od interesa za zajednicu i prvoklasnog područja leptira „Deli Jovan“. Ovo je izazvalo potrebu za procenom odgovarajućeg uticaja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, članom 6 (3) Direktive o staništima i zahtevima PR6 EBRD-a. Procena je potvrdila da neće biti značajno rezidualnog uticaja na kritična staništa ili prioritetne karakteristike biodiverziteta, pod uslovom da se sprovedu mere izbegavanja i ublažavanja iz Plana upravljanja biodiverzitetom (BMP) i Plana upravljanja životnom sredinom i društvenim okruženjem (ESMP). BMP takođe uključuje strategiju kompenzacije biodiverziteta koja ukazuje na kriterijume za postizanje ciljeva bez neto gubitka za primarni biodiverzitet i neto dobitka za ključna staništa. ESAP takođe uključuje zahtev da se Plan kompenzacije biodiverziteta pripremi i sprovede tokom faze izgradnje i rada, na osnovu strategije kompenzacije sadržane u BMP-u. Da bi se BMP adekvatno sproveo, ESAP uključuje zahtev za angažovanje stručnjaka za biodiverzitet koji će sprovoditi praćenje i izveštavanje u skladu sa PR6.

Potrebno je pripremiti Proceduru za slučajne pronalaskе u skladu sa ESAP-om kako bi se rešio rizik po nepoznato kulturno nasleđe. Pripremljen je Plan uključivanja zainteresovanih strana („SEP“) koji uključuje spoljni žalbeni mehanizam. Klijent je javno objavio SEP i Netehnički rezime¹ u februaru 2026. godine. Banka će pratiti sprovođenje Projekta kroz pregled godišnjih izveštaja koje je dostavio Klijent i posete lokacijama po potrebi.

Usklađivanje sa Pariskim sporazumom

Utvrđeno je da je projekat usklađen sa ciljevima Pariskog sporazuma u oblasti ublažavanja i prilagođavanja, na osnovu primene pristupa usklađivanja sa Pariskim sporazumom EBRD-a za direktno finansirane investicije.

¹ Dostupno na: <https://solarina.rs/en/>

Projekat je usklađen sa ciljevima ublažavanja iz Pariskog sporazuma, jer se nalazi na zajedničkoj listi usklađenoj sa multilateralim razvojnim bankama (MRB) u kategoriji „Proizvodnja obnovljive energije iz solarne energije, vetroelektrana, energije talasa, protočnih hidroenergija ili geotermalne energije sa zanemarljivim emisijama gasova staklene bašte tokom životnog ciklusa“.

Projekat je usklađen sa ciljevima prilagođavanja iz Pariskog sporazuma jer ne postoje materijalno relevantni fizički klimatski rizici i nije u suprotnosti sa nacionalnim politikama za adaptaciju ili klimatsku otpornost šireg sistema.

Doprinos zelenom finansiranju

100% finansiranja EBRD-a klasifikovano je kao zeleno finansiranje, jer podržava aktivnosti koje doprinose ublažavanju klimatskih promena. Pripisivanje se vrši u skladu sa metodologijom koja se koristi za određivanje pripisivanja zelenog finansiranja investicija EBRD-a

Očekivani zeleni ishodi projekta su instalacija solarnih fotonaponskih sistema od 192 MWp i smanjenje emisije CO₂ za približno 230.000 tona godišnje u poređenju sa nacionalnim polaznim vrednostima.

Kontakt podaci kompanije:

VLADAN RANKOV

Komercijalni direktor

Telefon +381 11 785 00 28

vladan.rankov@cwpglobal

Opšte informacije o tranziciji

Dotatne informacije o pristupu EBRD u oblasti merenja uticaja tranzicije mogu se naći ovde.

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se kompaniji koja je klijent.

U vezi sa mogućnostima za poslovanje sa EBRD (koje se ne odnose na nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

E-mail: projectenquiries@ebrd.com

U vezi sa projektima u državnom sektoru, posetite EBRD nabavke:

Tel: +44 20 7338 6794

E-mail: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti se mogu uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (eng. ESP)

U [ESP](#) i Uslovima za realizaciju (eng. PR) vezanim za nju utvrđeni su načini na koje EBRD sprovodi svoju opredeljenost za promovisanje „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i PR sadrže konkretne odredbe kojima se od klijenata traži da poštuju važeće zahteve predviđene nacionalnim zakonima u oblasti javnog informisanja i javnih konsultacija, kao i da uspostave žalbeni mehanizam za primanje i omogućavanje rešavanja žalbi i pritužbi zainteresovanih strana, posebno u vezi sa ekološkim i socijalnim učinkom klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proističu iz projekata, ili da sprovedu konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama, razmotre njihove komentare i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD u ovoj oblasti dato je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa propisima

Kancelarija Glavnog stručnjaka EBRD za kontrolu usklađenosti sa propisima (eng. OCCO) promoviše dobro upravljanje i osigurava da, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, sve aktivnosti Banke ispunjavaju najviše standarde integriteta. Za sve klijente Banke sprovodi se detaljna analiza integriteta kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka smatra da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza ocenjivanja i odobravanja projekta najdelotvorniji način da se osigura integritet poslovanja Banke. OCCO ima ključnu ulogu u ovim naporima za zaštitu, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe nadležna za ispitivanje navoda o prevari, korupciji i zloupotrebi službene dužnosti u projektima koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja da je došlo do prevare ili korupcije, treba da podnese pisanu prijavu glavnom stručnjaku za kontrolu usklađenosti sa propisima putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim stvarima u cilju daljeg praćenja. Sve prijave, uključujući i one anonimne, će biti razmotrene. Prijave se mogu dostaviti na bilo kom jeziku Banke ili jeziku neke od zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti date u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (eng. AIP)

Ovom politikom se utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama Banke, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja njenih strategija, politika i operacija, posle njenog stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Da biste saznali koje informacije su dostupne na veb sajtu EBRD posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretne zahteve za dobijanje informacija možete uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (eng. IPAM)

Ako naponi klijenta ili Banke za otklanjanje razloga za zabrinutost vezanih za životnu sredinu, socijalna

SLUŽBENA UPOTREBA

pitanja ili objavljivanje podataka (npr. putem mehanizma koji je klijent uspostavio za rešavanje pritužbi na nivou projekta ili kroz direktnu saradnju sa rukovodstvom Banke) ostanu bez uspeha, pojedinci i organizacije mogu da pokušaju da otklone svoje razloge za zabrinutost preko mehanizma EBRD-a pod nazivom Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM).

IPAM nezavisno razmatra pitanja projekta za koja se veruje da su prouzrokovala (ili bi mogla da prouzrokuju) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na projektu radi rešavanja pitanja vezanih za zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja ili pitanja vezanih za javno objavljivanje podataka; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili određene odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na konkretan projekat; i po potrebi, da rešava bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće slučajeve neusklađenosti Banke sa propisima.

Posetite [veb stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) za više informacija o IPAM-u i njihovom mandatu; [načinu podnošenja Zahteva](#) za pregled; ili kontaktirajte IPAM putem elektronske pošte ipam@ebrd.com kako bi dobili smernice i više informacija o IPAM-u i načinu podnošenja zahteva.